

Bruto Regionaal Geluk: Tien Twentse Geboden

Dit is een manifest, geschreven door de Young Twente Board, ter waarborging van het gedachtegoed en het bewaken van de betekenis van Bruto Regionaal Geluk.

1. Een breder begrip, een bredere blik

Van Bruto Regionaal Product naar Bruto Regionaal Geluk. Dat is het fundament van het sociaaleconomische speerpunt dat de Young Twente Board introduceerde voor de regio Twente. Het moet de aanzet vormen voor de verschuiving van een primair economische agenda naar een eigen Twentse geluksagenda. Dat bredere perspectief komt samen in de koepelterm geluk, in plaats van in het welbekende 'product'. De hoofdvraag: wat maakt ons nou écht rijk? Wat zijn de factoren die daaraan een waardevolle bijdrage leveren? Dat moet ons dashboard van daadwerkelijke vooruitgang worden. Daarom staat Bruto Regionaal Geluk synoniem aan Brede Welvaart.

Dit is het wél: Een nieuwe sociaaleconomische speerpunt voor Twente. We kijken breder dan een eenzijdige economische agenda en geven meer ruimte aan alle factoren die mensen van waarde vinden.

Dit is het níét: Een poging om alle Twentse sociaaleconomische inspanningen uit het verleden omver te werpen met een naïef droombeeld vanuit jongeren.

2. Globale trend, lokaal accent

Al in de jaren '70 introduceerde koning Jigme Singye Wangchuk van Bhutan het concept Bruto Nationaal Geluk; een alternatief om de levenskwaliteit te meten ten opzichte van het Bruto Nationaal Product. De afgelopen jaren nam het concept een vlucht. Onder andere de Nieuw-Zeelandse premier Jacinda Ardern creëerde een speciaal 'well-being' overheidsbudget. En wat te denken van het World Happiness Report? De regio Twente kan meevliegen met deze globale beweging; door te leren van anderen, lokale accenten te leggen, te durven met het hoofd boven het maaiveld uit te steken en verder te kijken dan enkel en alleen het geluk van huidige generaties.

Dit is het wél: Een kans om een lokaal accent te geven aan een wereldwijde beweging. Twente kan een belangrijke trendsetter worden op het gebied van brede welvaart.

Dit is het níét: Het imiteren van anderen en daarmee voorbijgaan aan de eigen lokale context.

3. Geluk is oneindig rekbaar en schaalbaar

Bekijk je het puur op persoonlijk niveau, dan is geluk slechts het samenspel van stofjes in de hersenen. Maar logischerwijs maak je sociaaleconomisch beleid niet voor het individu, maar voor het grote geheel. Bruto Regionaal Geluk is de vertaalslag tussen het bepalen van de sociaaleconomische koers van dat geheel en het creëren van randvoorwaarden voor het geluk van het individu. Dat individuele geluk – of beter gezegd de kansen bieden om dat geluk te creëren – moet geen doel zijn, maar een resultaat van inspanningen op collectief niveau. Met geluk als koepelbegrip is juist dat collectief niveau oneindig rekbaar en schaalbaar: werk aan brede welvaart op regionaal niveau, gemeentelijk niveau, stads-, dorps- of wijkniveau. Of benader het bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting, ontwikkelingsmogelijkheden en kansengelijkheid, (terugdringen van) corruptie, veiligheid of gezondheid, door specifiek te budgetteren, (publiek-private) samenwerkingen en projecten te starten gelieerd aan brede welvaart. Het speelveld is daarmee niet alleen breder dan bij

het sturen op Bruto Regionaal Product, de regio kan totaal nieuwe accenten leggen en speelvelden creëren onder de vlag van Bruto Regionaal Geluk.

Dit is het wél: Een kans om op collectief niveau en samen te werken aan een Twentse invulling van brede welvaart, op alle denkbare niveaus.

Dit is het níét: Een pleidooi om Bruto Regionaal Geluk onder te verdelen in hapklare projectjes met weinig impact. De overkoepelende visie en lokale initiatieven moeten bij elkaar komen, vanuit hetzelfde gedachtegoed.

4. Noaberschap als voedingsbodem

Bruto Regionaal Geluk past bij het DNA van Twente. Noaberschap is de voedingsbodem voor deze meer holistische benadering van sociaaleconomische vooruitgang. Centraal bij noaberschap is de menselijke maat. Vertrouwen, samenwerking, altruïsme, een gedeeld identiteitsgevoel, maatschappelijke betrokkenheid... Het zijn allemaal factoren die diepgeworteld zijn in noaberschap en één op één doorgetrokken kunnen worden in Bruto Regionaal Geluk. Daarmee doet de beweging recht aan klassieke Twentse kernwaarden, terwijl het een nieuw kompas vormt op weg naar de toekomst.

Dit is het wél: Het gebruiken van Twentse kernwaarden uit het verleden, om nu en in de toekomst in te zetten.

Dit is het níét: Een het-gras-was-altijd-groener-pleidooi om oude tijden te laten herleven. De oude én nieuwe tijden komen juist samen.

5. Economisch denken niet totaal overboord, wel rem op doorgeslagen kapitalisme

De beweging naar brede welvaart kan perverse prikkels uit het huidige neoliberal-kapitalistische systeem halen. Kapitalisme hoeft niet per definitie verkeerd te zijn – inkomen is immers een belangrijke factor in het bepalen van iemands geluk. Maar het toont zich tegenwoordig doorgeslagen en bij vlagen destructief. Door de introductie van Brede Welvaart is het mogelijk om fundamentele uitdagingen als kansengelijkheid, sociale zekerheid en klimaat gelijkwaardiger te benaderen ten opzichte van inkomen en vermogen. Bruto Regionaal Geluk is daarom evenwel een pleidooi voor regeneratief kapitalisme: niet exploiteren en vernietigen ten koste van, maar herstellen, bouwen en tot bloei laten komen, in harmonie met de directe omgeving.

Dit is het wél: Een pleidooi voor een duurzamere inzet van kapitalisme: in harmonie met de directe omgeving en met respect naar het Twentse achterland.

Dit is het níét: Een activistische roep om het kapitalistisch systeem volledig omver te werpen.

6. Niet zweverig, wel meetbaar

Een criticus zal zeggen dat geluk iets naïefs is. Het is niet objectief meetbaar, het is zweverig en subjectief. Onmogelijk om economisch op te sturen. Het tegendeel is waar. Hoe meer de Brede Welvaart-beweging groeit, hoe meer duidelijkheid en consensus er ontstaat over de definitie en indicatoren. De Rabobank heeft er 11, het CBS 21, om brede welvaart te meten en te vergelijken. Maar veel kernwaarden komen samen in de zes variabelen gedefinieerd door de onderzoekers achter het World Happiness Report, die het recept zijn voor een gelukkig leven: een lange levensverwachting, voldoende sociale ondersteuning, onderlinge vrijgevigheid, vrijheid in het maken van levenskeuzes, weinig corruptie en een hoog bruto binnenlands product.

Dit is het wél: Brede welvaart is een groeiende beweging is, met steeds meer wetenschappelijke en politieke aandacht. Steeds beter lukt het om 'geluk' te meten en te vergelijken.

Dit is het níét: Denken in geluk is zweverig, naïef en subjectief.

7. Lichtend voorbeeld voor buitenwacht, magneet voor talent

De focus op geluk kan een unieke onderscheidende factor zijn voor Twente, ten opzichte van andere regio's. Hoe meer Twente zich profileert als dé gelukkigste regio, hoe meer die boodschap aankomt en resoneert bij de buitenwacht. Met name (jong) talent kan zich aangetrokken voelen tot deze propositie, waarbij Twente nadrukkelijk gepositioneerd wordt als aantrekkelijk alternatief ten opzichte van de drukte, vervuiling en overmatig individualisme van bijvoorbeeld de Randstad.

Dit is het wél: Twente als alternatief voor de drukte en het individualisme van de Randstad. Dit is de regio waar jij geluk kunt vinden en maken.

Dit is het níét: Een calimerocomplex, waarbij we ons alleen maar afzetten tegen de Randstad. Bruto Regionaal Geluk is het creëren van een kracht van Twente. Niet blindstaren op de kracht van een ander.

8. Een diverser, inclusiever en completer profiel

Twente profileert zich al jaren – met recht – als 'technologische topregio'. Met de introductie van Bruto Regionaal Geluk komt daar een meer holistische evenknie naast, om het Twentse profiel te complementeren en verrijken. Zo kan de regio zich completer presenteren: een plek waar de 'harde' techniek en de 'zachte' menselijke kant elkaar verrijken. En zo is het ook een plek die voor meer mensen aantrekkelijk is om te werken, te leven en te aarden.

Dit is het wél: Een aanvulling en verrijking op de sterktes die Twente al bezit. Dat maakt het profiel van de regio diverser, aantrekkelijker en completer.

Dit is het níét: Een vervanging voor de propositie van Twente als technologische topregio. Dat blijft ontegenzeggelijk een kracht.

9. Zowel politiek als politiek-overstijgend

Bruto Regionaal Geluk kan prima onderdeel zijn van een politiek speelveld. Het is een concept dat genoeg speelruimte heeft voor links of rechts, conservatief of progressief, socialistisch of liberaal om een eigen accent aan te geven. Maar het is ook een concept dat per definitie politiek-overstijgend is. Geluk is immers iets waar je niet tégen kan zijn; iedereen streeft ernaar. Maar wat geluk betekent, daar kunnen de meningen – gelukkig – over verschillen. Zo is er genoeg ruimte voor decentrale interpretatie en uitvoering, terwijl de stip aan de horizon voor iedereen even helder is.

Dit is het wél: Het gedachtegoed van Bruto Regionaal Geluk biedt veel ruimte voor politieke keuzes en invulling. Dat terwijl die politieke keuzes ondergeschikt blijven aan geluk als koepelbegrip.

Dit is het níét: Een speelbal voor politici/sceptici om het streven naar 'geluk' als verrijking voor het individu of het kleine geheel te zien. We spreken nadrukkelijk over *brede* welvaart.

10. Sleutelrol voor de regio, duurzaam gedachtegoed

Brede welvaart vertegenwoordigt *alles* wat van waarde is. En dat speelt zich voor mensen dagelijks vooral af binnen hun eigen regio. Daarmee zijn de omstandigheden binnen die regio van grote invloed op hun welzijn. Juist vanwege de sleutelrol die de regio vervult binnen het dagelijks leven van mensen, is de schaal van de regio cruciaal voor een beleid gericht op het verbeteren van de brede

welvaart. Voor het bevorderen van het Bruto Regionaal Geluk in Twente leent zich een gecentraliseerde, regionale aanpak, waarbij voldoende ruimte wordt gegeven aan lokalere context en accenten. Bovendien biedt brede welvaart een kans om de sociaaleconomische agenda robuuster en duurzamer te verankeren in de regio. De focus ligt op álles wat van waarde is en kan zijn – nu en in de toekomst, niet alleen op speerpunten, kortstondige oplevingen en economisch opportunisme. Dat maakt Bruto Regionaal Geluk een duurzaam en tijdloos gedachtegoed.

Dit is het wél: Om brede welvaart te bevorderen, kan de regio het beste een regierol op zich nemen. Daarbij zijn er kansen voor een duurzamere en robuustere sociaaleconomische agenda.

Dit is het níét: Alle macht naar een regionaal orgaan. Er moet ruimte blijven voor de lokale context.